

UNDERHÅLLS- OCH FÖRNYELSEPLAN

2015-11-15

En väghållares uppgift är att ansvara för drift och underhåll av en väg, men hur skiljer vi på begreppen *drift* och *underhåll* egentligen.

Drift är en samlad benämning för erforderliga åtgärder som vidtas för att en bro/väg ständigt skall ha de funktionella egenskaper de är utformade och avsedda för. Driftåtgärder saknar bestående värde vid verksamhetsårets slut (ex. vis dammbindning, hyvling o snöröjning).

Underhåll avser åtgärder, vars syfte är att bevara eller återställa en anläggnings ursprungliga och önskade egenskaper.

Ur ekonomisk synpunkt brukar det oftast vara mest rationellt att avsätta mest resurser för det förebyggande underhållet och det är ju här som ”*Underhålls- och förnyelseplanen*” kommer in i bilden.

Strategiskt är det viktigt att ha en långsiktig plan för hur tillgängliga medel kan användas på bästa sätt, både ur ekonomisk och kvalitetsmässig synpunkt.

Vår förening förvaltar en ca 8 km asfalterad väg och ca 15 km grusvägar.

Åtgärder som är aktuella att ingå i planen kan vara följande: Återställande av nytt asfaltslitlager, dikning o utbyte av trummor, bärighetshöjning, grusning, dikesröjning, avverkning av träd i vägområdet etc.

Tillgängliga ekonomiska medel bestämmer för i vilket intervall man kan investera i erforderliga åtgärder. Nedan beskrivs ett förslag på hur en plan kan se ut de närmaste tre åren. För resp år anges vilka belopp (tkr) som bedöms kunna investeras i olika åtgärder.

Åtgärdsår:	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År	År
<u>Löpande underhåll och röjningar</u>						
Kull-Johannes området	JA	JA	JA	JA		
Centrala delar runt Hotell - Ripan		JA	JA	JA		
Södra Storhogna	JA		JA	JA		
Utsikten – Solsidan	JA	JA		JA		
Storhognavägen fr. väg 315	JA		JA			
Extra insatser Kull-Johannesvägar Röjning, dikning, trumbyte, grusning.	Klart 2015					
Extra insatser Centrala delar Hotell & Ripan Röjning, dikning, trumbyte, grusning	JA 150 kkr					
Extra insatser S Storhogna Röjning, dikning, trumbyte, grusning		JA 150 kkr				
Extra insatser Utsikten – Solsidan Röjning, dikning, trumbyte, grusning			JA 150 kkr			
Översyn Fjällbjörksvägen		JA				
Kull-Johannesvägen breddning - explo- atörer i samråd med SVF		Prövas Varje år	Prövas Varje år	Prövas Varje år		

UNDERHÅLLS- OCH FÖRNYELSEPLAN

2015-11-15

2015 har återställningsarbetena besiktats och klarrapporterats efter kommunens VA- projekt i Södra Storhögna. I stort sett kan man säga att projektet inte medförde någon nämnvärt negativ påverkan på grusvägarna. Undantaget är den belagda Fjällbjörksvägen som tog mer stryk än övriga vägar. En översyn av den kommer att göras under 2017. Även en del smärre delar efter Fjällbjörksvägen – vissa diken som inte påverkades av projektet - återstår att åtgärdas av vägföreningen.

Under hösten har diken grävts ut och någon trumma bytts i Kull-Johannesområdet enligt planen för 2015. Någon allmän förfrågning till stugägare att i samband med detta kunna få sina trummor utbytta gjordes dock inte på grund av tidsbrist.

Röjning av sly har gjorts inom flera områden där behov har funnits. Efter Storhognavägen har ett större röjningsarbete utförts.

2014 genomfördes ett mindre underhållsarbete på Storhognavägen. SVF får löpande pröva när en större och genomgripande åtgärd behöver genomföras på sträckan Alvägen – Fjällbjörksvägen. Under det gångna året har vägen klarat sig hyfsat bra trots många tunga transporter.

På lite sikt ska exploatörerna enligt avtal med kommunen bredda Kull-Johannesvägen från början av Dalvallens och Solsidans exploateringsområde och ca 1 km upp mot sopbodarna. Vägföreningen kommer ev bistå med viss insats i detta även om huvudansvaret åvilar exploatörerna. Tidsplanen för denna breddning omprövas varje år.

Även sträckan vid och efter campingen behöver åtgärdas de närmaste åren. Bärigheten måste förbättras över myrområdet ca 200 m.

Beläggning bör under normala förhållanden ha en livslängd på 20-30 år, givetvis beroende på trafikmängd, trafikkategori, vägkroppens kvalité etc. En viktig förutsättning är också att det förebyggande beläggningsunderhållet sköts på ett professionellt sätt. Oavsett beläggningstyp, så uppstår sprickor och krackeleringar av olika orsaker och då är det viktigt att man så snart möjligt tätar dessa med bindemedel och stenmaterial (utförs bäst av en beläggningsentreprenör med specialutrustning). Lämpligt intervall kan vara vartannat år om skadorna inte är alltför stora.

Dikning på en grusväg bör utföras med 8-10 års intervall i normalfallet, medan man på det belagda vägnätet bör kunna räkna med 10-15 års intervall.

Trummor kan indelas i tre materialklasser: betong, plåt och plast. Beträffande livslängden så ligger ju plasten väl till (enligt tillverkarna > 100 år), medan plåttrumman kan angripas av aggressivt vatten och rosta sönder. Plåtrören kan dock isoleras, men då blir ju kostnaden genast högre. Betongrör kan vara känsliga för rörelser i vägkroppen och beroende på bl a packningen kring rören, kan rörelserna bli av varierande storlek. Risken är således att rören glider isär och funktionen blir nedsatt. För trummor med diameter < 1 m blir plaströren alltmer dominerande, bl a beroende på den snabba läggningen.

Grusning bör kompletteras med kantskärning/grusåtervinning i ett intervall om 3-5 år i ett idealförhållande. Överväg då också huruvida man skall tillföra vanligt slitlagergrus (0-18 mm) eller ett fraktionerat grusmaterial (4-8 mm eller liknande). Det senare alternativet är klart fördelaktigt ekonomiskt sett.